

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SÜRELİDİR

7/7110

SAYI : B.02.0.007.00/ 445
KONU : Yazılı Soru Önergesi

31.13.2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

- İLGİ:** a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 18.03.2009 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/7110-12003/25484 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 20.03.2009 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-133-12/1165 sayılı yazısı.

İlgi (b) yazıyla Bakanlığımıza gönderilen İzmir Milletvekili Sayın Bülent BARATALI'nın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği 7/7110 esas no'lu yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:

Gereği :

- TBMM Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 1 Yazı (2 Nüsha)

Bilgi :

- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 1 Yazı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN BÜLENT BARATALI'NIN
7/7110 ESAS NOLU SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

SORULAR :

- 1- Ülkemizde sokakta yaşayan ve çalıştırılan çocukların sayısı kaçtır? Bu çocukların iller bazında dağılımı nasıldır? Bu konuda düzenli bir araştırma ve kayıt yapılmakta mıdır?
- 2- Sokakta yaşayan ve çalıştırılan çocukların geldikleri bölge ve illere göre dağılımları nasıldır? Bunların nedenleri hakkında kapsamlı bir araştırma yapılmış mıdır?
- 3- Sokakta yaşayan ve çalıştırılan çocukların suça karışma oranları nedir? Bu çocukların karıştıkları suçların sınıflandırması nasıldır?
- 4- Sokakta yaşayan ve çalıştırılan çocuklar arasında madde bağımlılığı oranı ne kadardır?
- 5- 2828 sayılı yasada yer alan "korunmaya muhtaç çocuklarla" ilgili muhtaçlık ve koruma kararları yeterli midir?
- 6- Ülkemizde sokakta yaşayan ve çalışan çocukların sorunlarının her geçen yıl şiddetini artırması ve tehlikeli bir sürece girilmesi söz konusu düzenlemelerin yetersizliğinin bir göstergesi değil midir? Bu düzenlemenin günümüz gereklerine göre yeniden gözden geçirilmesi düşünülmekte midir?

CEVAPLAR :

Ülkemizde sokakta yaşayan ve çalıştırılan çocuklara yönelik Genel Müdürlüğümüze bağlı 28 İlde Çocuk ve Gençlik Merkezleri hizmet vermektedir. 2008 yılı sonu itibari ile sokakta yaşayan/çalıştırılan 10778 çocuğa ulaşılmıştır. Merkezlerimizde düzenli kayıtlar tutulmakta, sorunun nedenleri ve çözüm önerileri ile ilgili araştırmalar yapılmaktadır.

Çocuk ve Gençlik Merkezlerinden hizmet alan çocuklara yönelik yapılan tespitlerde göç ettikleri bölgeler % 15.60'ı Güneydoğu Anadolu, % 21.50'si Doğu Anadolu, %7.60'ı Karadeniz, %11.70'i İç Anadolu, %8'i Marmara, % 4.40'ı Ege, % 5.40'ı Akdeniz, %25.80'i ise bilinmiyor. Çocukların sokağa çıkış nedenleri konusunda araştırma yapılmakla birlikte Kurumumuz dışında yapılan akademik araştırmalar ve TBMM Meclis Araştırma Komisyon Raporlarında tespit edilen sorunlar ve çözüm önerileri ile çalışmalarımız yapılandırılmaktadır.

2008 yılı içerisinde Çocuk ve Gençlik Merkezlerimizden hizmet alan sokakta yaşayan/çalıştırılan 10.778 çocuktan 320'sinin madde kullandığı tespit edilmiştir. Bu oran % 2.96'dır.

7/5/1983 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun amacı; "Korunmaya, bakıma veya yardıma muhtaç aile, çocuk, sakat, yaşlı ve diğer kişilere götürülen sosyal hizmetlere ve bu hizmetleri yürütmek üzere kurulan teşkilatın kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklar ile faaliyet ve gelirlerine ait esas ve usulleri düzenlemektir". Dolayısıyla söz konusu kanun sosyal hizmetlerle ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek kişileri ve özel hukuk tüzel kişilerini, sosyal hizmet kurum ve kuruluşlarında çalışan personeli, sosyal hizmetlerden faydalananları ve faydalananacak durumda olanları kapsayan genel bir kanundur. 2828 sayılı SHÇEK Kanununun 26

maddesinde : "Korunmaya, bakıma, yardıma muhtaç aile, sakat, yaşlı ve diğer kişilerin tespiti, incelenmesi ve bunların sosyal hizmetlerden yararlandırılmasına ilişkin esaslar bir yönetmelikle düzenlenir." ifadesi yer almaktadır.

Dolayısıyla 1983 yılında kabul edilen söz konusu Kanun kapsamında süreç içerisinde değişen koşullar ve ihtiyaca karşılık çıkarılan bir dizi (tüzük, yönetmelik, genelge, yönerge...vs) mevzuat bulunmaktadır. 03.07.2005 yılında Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nda belirtilen bakım tedbiri kararları 2828 Sayılı Kanunundaki Korunmaya Muhtaç çocukla ilgili kararlara paralel hükümler içerdiğinden uygulamada yeterli görülmektedir.

Ülkemizde sokakta yaşayan/çalıştırılan çocuklar sorununun her geçen gün şiddetini artırmakta olduğu doğru değildir. Sokakta yaşayan/çalıştırılan çocukların, örgün eğitim veya mesleki eğitime dahil edilmeleri ve ailelerinin yanına veya kurum bakımına yönlendirilerek, eğitimi tamamlamış ya da iş sahibi gençler olarak rehabilitasyonlarının tamamlanması amacıyla, 2004 yılında Başbakanımızın talimatıyla Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı'nın koordinasyonunda, İçişleri Bakanı, Sağlık Bakanı, Milli Eğitim Bakanı ve Adalet Bakanından oluşan bir komite kurulmuştur. Bakanlardan oluşan Komitenin talimatları ile SHÇEK Genel Müdürlüğü'nce, Türkiye genelinde uygulanmak üzere basamaklandırılmış yeni hizmet modeli hazırlanmış ve model Başbakanlığın 2005/5 nolu genelgesi, 25 Mart 2005 tarih ve 25766 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Hizmet Modeli öncelikle sorunun yoğun görüldüğü, İstanbul, İzmir, Ankara, Antalya, Diyarbakır, Adana, Mersin ve Bursa illerinde uygulanmaya başlamıştır. Çalışmaların takibi ve değerlendirmesi için illerde değerlendirme toplantıları tüm sektörlerin katılımı ile 2006 yılı içerisinde yapılmıştır. Modelin ihtiyaç duyulan diğer illere de yaygınlaştırılması hedeflenmiştir. Bu hizmet modeli ile hizmetler standartlaştırılmış ve kurumların sorumluluk alanları belirlenerek, eşgüdüm sağlanmıştır.

Yeni Hizmet Modeli ile paralel olarak 2004 yılında Genel Müdürlüğümüz Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Temsilciliği işbirliğinde "Hedeflenmiş 13 İlde Sokakta Çalıştırılan Çocukların İş Yaşamından Çekilerek Eğitime Yönlendirilmesi Projesi", Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Çorum Diyarbakır, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Şanlıurfa, Batman, Mersin illerinde uygulanmıştır. Proje, sokakta çalıştırılan çocukların iş yaşamından çekilerek eğitime yönlendirilmeleri ve risk grubundakilerin de çalışmaya başlamalarının engellenmesini amaçlamıştır.

Proje kapsamında; çalıştırılma riski bulunan 4915 çocuğa ulaşılarak eğitime yönlendirilmiş olup 3257 çocuk ise çalışma hayatından çekilerek eğitime kazandırılmıştır. **Toplam 8172 çocuk eğitime kazandırılmış ve 3500 aileye de danışmanlık ve sosyal destek hizmeti verilmiştir.** Proje kapsamında yürütülen çalışmalar kurumsal olarak devam etmektedir.

Saygılarımla.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı